

Utsikt från Billebjär mot Dalby Söderskog

7.4.15 Dalby - Hardeberga - Arendala

Naturförhållanden

Romeleåsens sluttning väster om Skrylleskogen domineras av vida utblickar över slätten i sydväst. Några mycket intressanta naturområden ligger som öar i odlingslandskapet och syns vida omkring i det öppna landskapet. Två byar har dominerat området i historisk tid: Hardeberga och Sjöstorp. Vid Billebjär går urberget i dagen liksom väster om Hardeberga by. Norr om Hardeberga finns en stor bergtäkt där den kambriska sandstenen (kvartsit) bryts. Vid Billebjär finns en vattenfylld f.d. gnejstäkt.

Dalby Hage ligger i östra delen och omges idag av åkermark i på tre sidor medan Skrylleskogen angör i nordost. I öster ansluter bebyggelsen från Dalby.

På den Skånska rekognoseringskartan från 1812-20 framträder ett landskap där skogens utbredning var koncentrerad till Dalby Söderskog och Norreskog och där betydande delar av åsen var betad utmark till byarna Dalby, Sjöstorp och Tygelsjö. På 1912 års karta ser vi att nästan all utmark blivit uppodlad.

Landskapsekologi

Den äldre skogen i Dalby Hage hyser en hel del arter knutna till gamla träd och död ved och det har

troligen funnits träd i området under mycket lång tid. Ända från 1500-talet finns uppgifter om bok och ek i hagen och då var hela den angränsande Skrylleskogen rik på ädellövträd. Idag är skogarna isolerade från andra gamla skogar. Det är t.ex. ca 5 km till Prästa-skogen. Få av de mer krävande vedlevande arterna kan sprida sig över detta avstånd och på lång sikt vore det värdefullt att skapa äldre lövskogspartier i Skrylleskogen som en förbindelselänk mellan dessa båda områden. Fäladsmarksresterna vid Billebjär och Hardeberga är också ganska isolerade från andra fäladsområden.

Kulturmiljövärden

Trakten har mycket stora markhistoriska värden och de östra delarnas historia är kopplat till Dalby kloster och kungsgård. De beskrivna områdena har stora biologiska och rekreativa värden medan hela tralten har mycket stora landskapsestetiska värden.

Landskapsbild

Trakten syns långväga ifrån i det öppna odlingslandskapet där det ligger på sluttningen av Romele-åsen.

Friluftsliv

Parkeringsplatsen vid Dalby Söderskogs nationalpark har plats för ca 30 bilar. Här finns bl.a. informationstavla, toalett och en handikappanpassad vandringsstig. En stig går till Dalby Norreskogs naturreservat men är dåligt markerad och det är få som söker sig dit. Det finns även möjlighet att parkera vid gamla plantskolan norr om Norreskog. Det är ofta lerigt och svårframkomligt i Söderskogens norra del samt i Norreskogs mellersta, betade parti.

Förutsättningar för värden i landskapet

Nationalparken och naturreservatet bör säkerställa områdets värden. men erfarenheten visar att det är svårt att klara alla värden då dessa kan vara motstridiga.

Utvecklingsmöjligheter

Ökad tillgänglighet till betesmarken och Norreskog. Bättre service vid Söderskogen. Utred möjligheten att utvidga nationalparken till att omfatta hela Dalby Hage.

Referenser

Blomberg, P. 2000. Skyddsvärda trädmiljöer i Skåne. Naturskyddsföreningen i Skåne.

Dahlberg, N. 1979. Geoinventering Lunds kommun. Naturvårdsnämnden i Lund.

Eriksson, K. 1994. Naturvårdsinriktad inventering av Arendala-Kungsmarken-Flyinge. Park- och naturvårdsförvaltningen i Lund.

Hedenstierna, A. & Uddenberg, E. 1973. Norra Romeleåsen, planering för rörligt friluftsliv. Landskap 7, SLU, Alnarp

Blomberg, P. (red.) 1999. Äventyret väntar runt hörnet. Tips på utflykter och vandringar i den natursköna Lundabygden. Lundabygdens Naturvårdsförening.

Lunds Botaniska Förening. 1989. Botaniskt särskilt värdefulla områden i området mellan Lund, Dalby och S. Sandby. Parkförvaltningen i Lund.

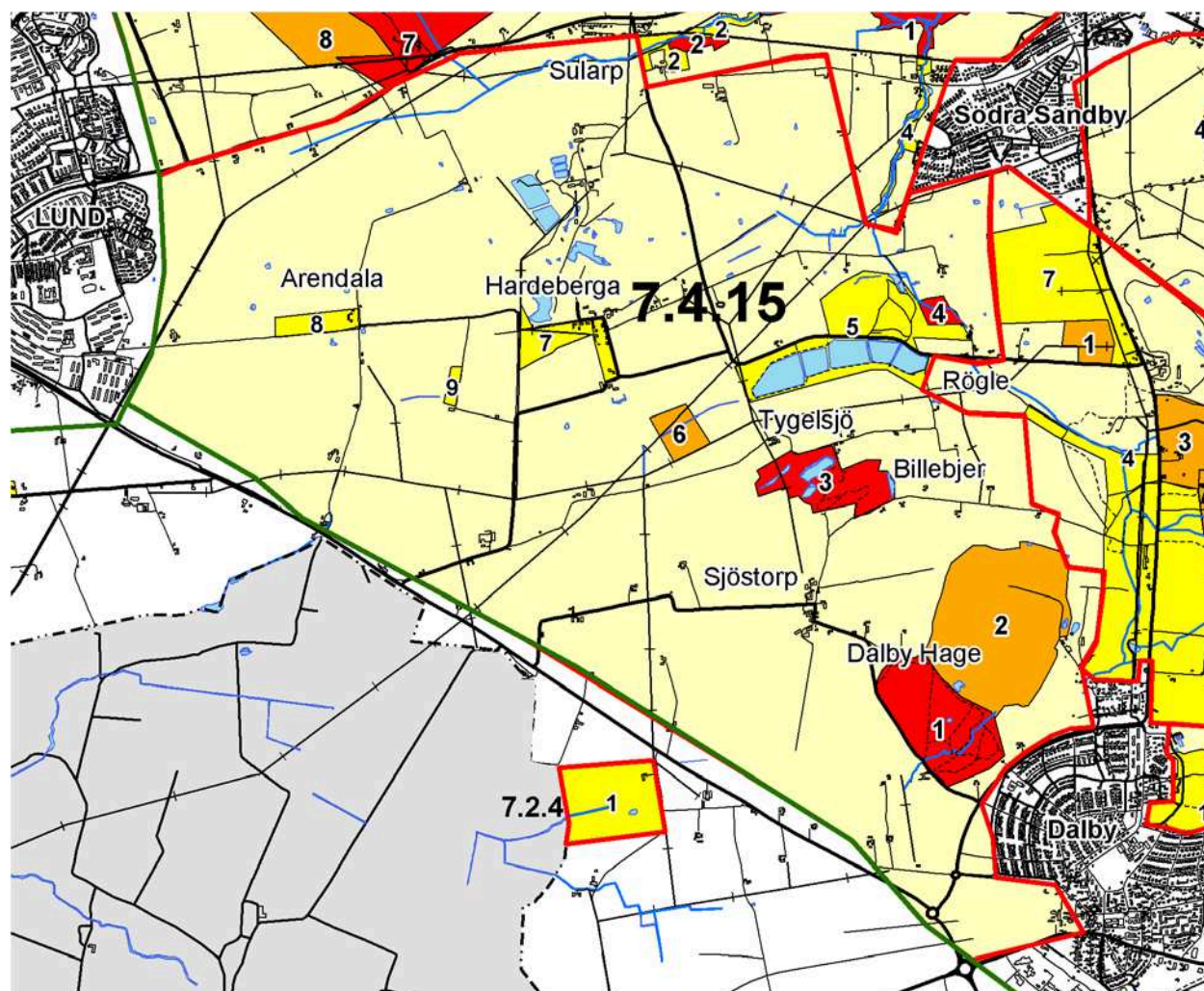
Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1996. Naturvårdsprogram för Malmöhus län.

Stadsbyggnadskontoret i Lund. 2002. Förslag till fördjupning av översiktsplanen för Skrylleområdet.

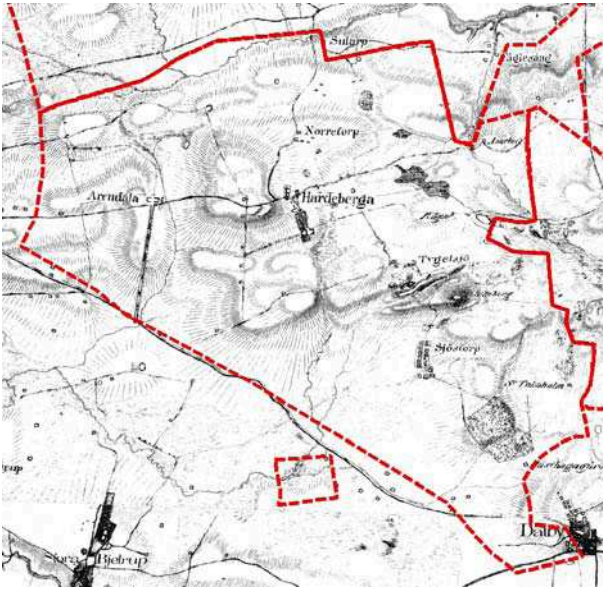
Statens naturvårdsverk. Dalby Söderskog, Nationalpark, Skötselplan. Allmänna råd 85:12.

Tham, E. 1983. Dalby Söderskog – Skånes hittills enda nationalpark. Skånes Natur 70:37-50.

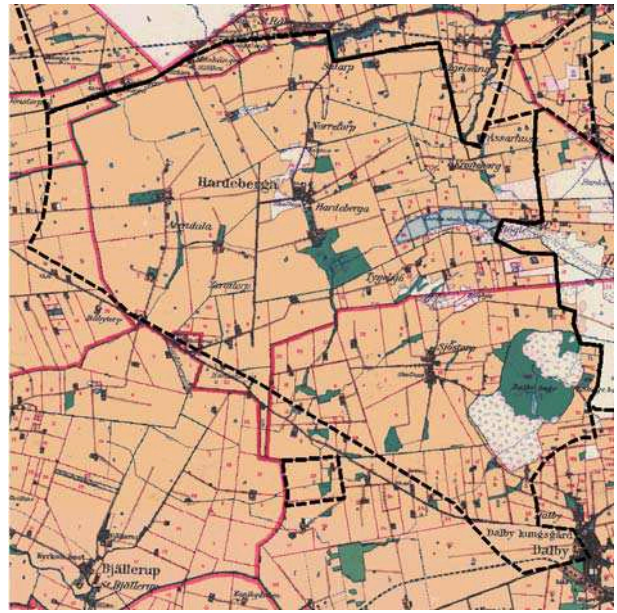
Trakten med beskrivna delområden

Skånska rekognosceringskartan 1812-20

Häradsekonomska kartan 1912

(7.4.15) 1 Dalby Söderskog (1)

Area: 36 ha

Status: Riksintresse (NV, F, KMV), nationalpark

Fastighet: Dalby 60:33

Naturtyp: Ädellövskog

Motiv: N, G, F, L, K

Beskrivning

Dalby hage, som omfattar Dalby Söderskog och Dalby Norreskog, ligger i traktens östra del med nivåskillnader på mellan 55 och 80 m.ö.h. Genom Dalby hage går en gräns mellan den leriga och näringsrika moränen i väster och den steniga lerskiffer- och gnejsmoränen uppe på åsen. En mindre bäck rinner genom området och har skurit sig ned i moränen i Söderskogens norra del där nordostmoränen blivit synlig i bäckfåran. I ett par flacka partier finns kärrmarker och i övrigt dominerar friska till torra marker. Redan under medeltiden användes Dalby hage för hästbete och namnet Dalby hästhage är belagt i början av 1500-talet från Augustinerklostret i Dalby. Möjligen har området också utnattjats som jaktpark under medeltiden. Efter reformationen drogs klostret in till kronan och blev kungsgård, först under den danska kronan och sedan, efter fredan i Roskilde 1658, under den svenska Samma år befallde Karl X Gustaf att ett stuteri skulle anläggas i Dalby och Hästhagen kom förmodligen att betas intensivt igen. År 1703 upphörde stuteriet och betet betecknades som dåligt. Det finns även uppgifter om bok och ek i hagen vid denna tid. År 1731 återupprättades stuteriet igen och

nu anlades ett stengärde runt området och det tidigare omfattande uttaget av klenvirke för hägnader minskade. Under 1800-talet minskade betetrycket och 1830 hade området karaktären av en rikt föryngrad, medelålders skog av ek, bok, ask och alm där under-skogen var effektivt borthuggen. Skogen fick tillväxa fram till 1880 då en rad rönjningar påbörjades igen och pågick fram till 1914 då marken överfördes till Domänverket. Redan 1904 framförde Lunds botaniska förening en propå till Kungl. Vetenskapsakademien om fridlysning med motiveringen att Hästhagen utgjorde ”den enda rent naturliga blandskog vi äga på slätten”. Under 1915 och 1916 avverkades drygt 1500 m³ virke och ytterligare 400 m³ annonserades ut till försäljning på rot. Genom uppvakning från Skånes naturskyddsförening, Lunds botaniska förening, Lunds universitet och Entomologiska föreningen i Lund, yrkade Kungl. Vetenskapsakademien att Söderskogen skulle avsättas som nationalpark och beslutet bifölls av riksdagen den 7 juni 1918. Även om intentionerna främst varit att skydda vad man trodde var en naturlig ädellövskog insågs det ganska snabbt att vegetationen skulle förändras om den fick lämnas för fri utveckling. Professorerna Murbeck och Schotte fick i uppdrag att utarbeta en restaureringsplan som resulterade i att 75 bokar som hotade ekarna avverkades. Därefter har rönjningar gjorts vid några tillfällen bl.a. 1960-63 då 1056 träd, huvudsakligen ask och alm, avverkades och i under 1980-talet, i samband med almsjukans angrepp på nationalparken, då en hel del sjuka almar avverkades. Senare har man dock valt att låta angripna almar stå kvar i skogen.

En skötselplan för Dalby Söderskog blev inte antagen förrän 1974, men ett skötselråd har hela tiden funnits för att hantera de komplicerade skötselbehoven. Det har ständigt funnits en motsättning mellan de som vill ha en intensivare skötsel för att främst gynna ekar och kärlväxtflora och de som vill lämna området för fri utveckling. 1982 presenterades en skötselplan som lämnade större delen för fri utveckling och även om förslaget fick mycket kritik har få ingrepp gjorts de senaste 20 åren. Naturen har dock själv förändrat förutsättningarna genom almsjukan som drabbat många träd i skogen och åter glesat ut bestånden. Idag är förekomsten av död ved mycket stor och har troligen inte varit så omfattande på många århundraden.

Vid bildandet av nationalparken dominerade ek med inslag av bok men under 1900-talet växte alm med inslag av ask upp i den glesa skogen och skapade en tät ädellövblandskog. Med almsjukan och naturlig död bland de gamla bokarna och ekarna har skogen åter blivit mer öppen, men ungskog av främst alm och ask kommer snabbt på den rika marken. I skogen finns även inslag av al, lönn och lind. I buskskiktet finns en hel del hassel med inslag av hagtorn, benved och fläder. 1909, 1916, 1935 och 1970 har det genomförts skogstaxeringar som visar på förändringar i sammansättningen. Från 1909 till 1970 minskade antalet ekstammar från 2318 till 1010 och volymen från 4380 m³ till 3533 m³, samtidigt som alm och ask ökade med 50% respektive 100% i antal och 120% respektive 300% i volym. För boken var förhållandet ganska konstant. Den största skillnaden är kanske i antalet unga träd där ek idag saknas nästan helt.

Fältskiktet består av en mycket rik vårflora med mattor av vit- och gulsippa, svalört, vårlök, skånsk nunneört, lungört, lundviol, sankt Pers nycklar och vissa år även nästrot. Under sommaren är florans mer ensartad och domineras av kirskål, gulplister och skogsbingel. Antalet växtarter har minskat i skogen sedan början av 1900-talet och det är främst generalister (arter som kan leva i många olika miljöer) som försvunnit medan lund- och skogsarterna finns kvar. Inventeringar av kärlväxter i fältskiktet visar på en minskning från 208 arter 1925 till 122 arter 1970.

Fågelfaunan är mycket rik och har troligen gynnats av den ökade förekomsten av gamla ihåliga träd och död ved med rik insektstillgång. Här finns flera arter hackspettar, sångare, trastar och flugsnappare. 1980 konstaterades 33 häckande arter med ca 700 par.

Insektslivet är rikt med framför allt många vedlevande arter. Den fuktiga miljön är gynnsam för molluskfaunan. Nyligen har den spanska skogssnigeln invaderat området och vilka konsekvenser detta får på andra arter är svårt att förutse. Moss- och lavfloran är välinventerad och har troligen gynnats av igen-

växningen. I området har 13 rödlistade lavar påträffats vilket är förvånande mycket med tanke på närheten till storstadsområdet. Den tre mest sällsynta är brun lundlav *Bacidia polychroa*, stor söderfallslav *Bactrospora dryina* och askvårtlav *Pyrenula nitidella*. Även mossfloran är mycket rik (och välundersökt) med arter som baronmossa och platt fjädermossa.

I området finns flera intressanta fornlämningar bl.a. en vallanläggning vars ålder och syfte fortfarande är oklart.

Värden

Mycket stora biologiska, kulturhistoriska och vetenskapliga värden samt stor betydelse för friluftslivet.

Förutsättningar för bevarande

Som nationalpark är förutsättningarna goda att bevara områdets värden. Luftföroreningar och invaderande arter utgör dock ett hot på sikt.

Utvecklingsmöjligheter

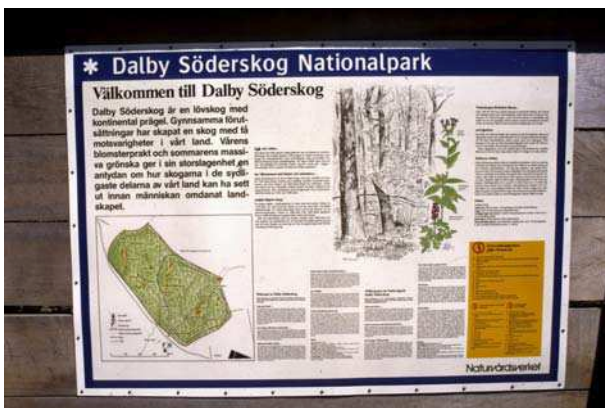
Ökad service, tillgänglighet och information genom att bl.a. anläggande av ett naturum. Förstärkning av brynen mot vägen i väster för att minska bryneffekt och påverkan från luftföroreningar. De pågående kärlväxt- och lavinventeringarna bör sammanställas tillsammans med all annan dokumentation i en skrift om nationalparken. Kompletterande insektsinventeringar kan behövas. Frågan om nationalparkens framtida status bör utredas.

Referenser

Arup, U., Ekman, S., Kärnefelt, I. & Mattsson, J.-E. (red.) 1997. Skyddsvärda lavar i sydvästra Sverige.

- Anonym. 1917. Dalby hage. *Skånes Natur* 1916-17:52.
- Johansson, A. & Grahn, B. 1971. Dalby hage, vegetation och markkemi. Avd. för ekologisk botanik Lunds universitet.
- Lindgren, L. 1971. Skötsel av lövskogsområden. Vegetationsförändringar i Dalby söderskog. Medd. Nr 11 från forskargruppen för skötsel av naturreservat.
- Lindgren, L. 1972. Dalby söderskog – naturskog eller park? *Skånes Natur* 59:2
- Lindquist, B 1927. Dalby hage . ett principuttalande i en naturskyddsfråga. *Skånes natur* 14:102.
- Lindquist, B. 1938. Dalby Söderskog – en skånsk lövskog i forntid och nutid. *Acta Phytogeographica Suecica*.
- Lunds Botaniska Förening. 2003. *Floran i Skåne - vegetation och utflyktsmål*.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1996. *Naturvårdsprogram för Malmöhus län*.
- Lövqvist, B. Dalby Hages Söderskog. *Skånes Natur* 55:42-53.
- Malme, G.O. 1934. Lavvegetationen i Dalby Söderskogs nationalpark. *Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens skrifter i naturskyddsärenden, nr 27*.
- Waldheim, S. 1944. Mossvegetationen i Dalby Söderskogs nationalpark. *Kungl Svenska Vetenskapsakademiens skrifter i naturskyddsärenden, nr 4*.
- Weimarck, H. 1961. Dalby Söderskog. I: *Sveriges nationalparker*. Rabén & Sjögren, Stockholm.

(7.4.15) 2 Norreskog (2)

Area: 74 ha
Status: Riksintresse (NV, F, KMV), naturreservat, NATURA 2000
Fastighet: Dalby 60:1
Naturtyp: Betesmark och lövskog
Motiv: N, K, L

Beskrivning

Dalby Norreskog består av ett lövskogsområde i norr och ett större öppet, svagt kuperat betesområde mellan Söderskogen och Norreskogen. Norreskog ligger på lerskiffer-gnejsmorän vilken är mindre näringsrik än de leriga jordarna i Söderskogen. Området har dock historiskt varit brukat som en enhet med främst hästbete. År 1912 var den stora öppna gräsmarken mellan skogarna och kring Norreskog markerad som hårdvallsäng och det är möjligt att området hävdades som slåttermark med efterbete. Ett flertal mindre torp och gårdar fanns då kring Dalby hage men många av torpen har försvunnit medan gårdarna finns kvar. Trädslagssammansättningen utgörs idag av ek, bok och planterad sykomorlönne med underväxt av hassel i de norra och västra delarna, medan al och ask dominerar i de södra, fuktiga partierna.

Betesmarken är delvis påverkad av gödselmedel, främst i väster, medan de fuktiga östra delarna och buskrikare norra delarna har en rikare flora. Fågellivet är rikt med arter som skogsduva, stenknäck och många sångare. Dalby norreskog avsattes som naturreservat 1979.

Värden

Stora biologiska och kulturhistoriska värden.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd och naturvårdsanpassad skötsel av trädmiljöerna (se skötselplanen). Gödsling får inte förekomma på betesmarken.

Utvecklingsmöjligheter

På den stora öppna betesmarken kan det med fördel planteras solitära ekar (hägnas plantvis). Detta för att förbättra spridningsmöjligheterna för eklevande arter och trygga ekens överlevnad, vilken på sikt riskerar att försvinna i Söderskogen. Dessutom bör en fördjupad studie av Norreskogens biologiska och kulturhistoriska värden genomföras, för att ge underlag för framtida skötsel. Ev. införlivande av Norreskog i nationalparken bör utredas.

Referenser

- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1979. *Förordnande som naturreservat för Dalby Norreskog*.
- Park- och naturvårdsnämnden. 1990. *Naturvårdsplan för Lunds kommun*.
- Stadsbyggnadskontoret i Lund. 2002. *Förslag till fördjupning av översiktsplanen för Skrylleområdet*.

(7.4.15) 3 Billebjär (1)**Area:** 23 ha**Status:** Riksintresse (NV, F, KMV), naturreservat, NATURA 2000**Fastighet:** Sjöstorps 7:2, 7:9, Tygelsjö 3:7, 5:7, 1:11**Naturtyp:** Betesmark och lövskog**Motiv:** N, K, L, F, G**Beskrivning**

Billebjär är en markant höjdrygg där urberget går i dagen och bildar ett brant stup i den östra delen. Området ligger norr om Sjöstorps by och utgör ett påtagligt inslag i landskapsbilden. Från toppen av Billebjer ges vida utsikter över det kringliggande landskapet. För ca 150 år sedan var hela området öppen fäladsmark. År 1884 planterades södra delen med granskog som avverkades 1943 då bergtäkten öppnades. Efter det att stembrytningen upphörde 1946 har skog planterats i de mellersta delarna med främst ek, björk och sykomorlönn. Betesmark finns på bergets östra del och i den västra delen, norr om den gamla bergtäkten. Floran är artrik med arter som backsippa, blodnäva, backvicker, kattfot, slättergubbe, gaffelbräken, mörkt kungsljus, backtimjan och gökört. Totalt har över 300 arter påträffats. På de branta klipporna finns även en artrik lavflora. I sydbranten finns en intressant insektsfauna som gynnas av mikroklimatet. I området finns flera fornlämningar från järnåldern. Parkeringsplatser är placerade i norr och på två ställen i söder. Billebjer har varit ett omtyckt utflyktsmål för Lundborna ända sedan 1800-talet. Närheten till Lund gör även att många cyklar ut hit. Den vattenfyllda bergtäkten används som badsjö sommartid.

Värden

Stora biologiska, geologiska, kulturhistoriska, landskapsestetiska och rekreativa värden.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt betesdrift och återkommande röjningar.

Utvecklingsmöjligheter

Omfattande röjningar samt utökning och intensifiering av beteshävd. Skötselplanen bör ses över.

Referenser

Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1994. Skötselplan för Naturreservatet Billebjär.

(7.4.15) 4 Rögle kärr (1)**Area:** 3,3 ha**Status:** Riksintresse (NV), biotopskydd**Fastighet:** Kroneborg 1:6**Naturtyp:** Betesmark och lövskog**Motiv:** N, K, L**Beskrivning**

Rögle kärr ligger strax nordväst om Rögle kloster och gränsar i väster till f.d. Rögle soptipp som efterbehandlats och delvis planterats med skog. Kalkrikt grundvatten rinner ut i sluttningen ovanför kärret och bildar underlag för ett kalkrikkärr med mycket rik flora och fauna. Historiskt har kärret främst används som slätteräng men sedan några decennier sedan betas området tillsammans med angränsande kulturbetesmark. Sluttningarna direkt intill kärret har troligen aldrig odlats och uppvisar också en rik flora. I kärret finns bland annat darrgräs, krypvide, kärresälting, kärrjohannesört, slätterblomma och flera arter starr. Mossfloran är också mycket rik och Tyler har påträffat mer än 15 i kommunen mycket sällsynta arter. Hävden är svag och en igenväxning med högörtsvegetation pågår.

Värden

Ett av kommunens få kalkrikkärr med mycket stora biologiska värden.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt betes- eller slätterhävd.

Utvecklingsmöjligheter

Området borde hävdas med slätter årligen för att gynna den rika floran och faunan. Reservatsförordnande bör övervägas.

Referenser

Stadsbyggnadskontoret i Lund. 2002. Förslag till fördjupning av översiktsplanen för Skrylleområdet.

Tyler, T. 2002. Värdefulla mosslokaler i Lunds kommun. (Manuskript)

Rögle kärr, sett från sydväst

(7.4.15) 5 Röggle dammar (3)

Area: 52 ha

Status: Riksintresse (NV, F), naturreservat

Fastighet: Röggle 3:53

Naturtyp: Lövskog, gräsmarker, dammar,

Motiv: N, K, L, F, G

Beskrivning

I nordvästra kanten av Skrylleskogen, ca 1 km öster om Hardeberga, ligger Röggle dammar. Dammarna är anlagda och användes ursprungligen som vattentäkt för Lunds stad. Idag är området ett populärt sportfiskevatten men vintertid utnyttjas dammarna också för skridskoåkning. Sportfiskeanläggningen drivs av Friluftsförbundet på uppdrag av Lunds kommun. I dammarna förekommer, förutom inplanterade fiskarter, även den sällsynta och rödlistade groplöjan.

Norr om dammarna ligger den f.d. soptippen i Röggle som i början av 1990-talet efterbehandlades och planterades. I anslutning till denna finns gamla fåladresster som inte hävdas. Både dammarna och den f.d. soptippen ingår i Skrylle naturreservat.

Värden

Stora rekreativa och biologiska värden.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt god tillgänglighet och hänsyn till groplöjans behov.

Utvecklingsmöjligheter

Ökad tillgänglighet för t.ex. funktionshindrade. Anläggning av nya stigar samt återupptagen betesdrift på delar av f.d. Rögletippen.

Referenser

Stadsbyggnadskontoret i Lund. 2002. Förslag till fördjupning av översiktsplanen för Skrylleområdet.

(7.4.15) 6 Hardebergaängen (2)

Area: 7,6 ha

Status: Riksintresse (NV, KMV)

Fastighet: Hardeberga 1:1

Naturtyp: Betesmark

Motiv: N, K, L

Beskrivning

Söder om Hardeberga säteri ligger en mindre betesmark ute i åkermarken. Området har tidigare varit slättermark och verkar ha lång hävdkontinuitet. På den lerrika jorden dominerar tuvtätelvegetation på friska markförhållanden, med mer artrika växtsamhällen i de fuktiga partierna. Här finns bl.a. smörboll och ängsskära. I Ängs- och hagmarksinventeringen (1989) gavs området klass 1 (högsta klass) vilket verkar något övervärderat. Åren 1988-90 var området ohävdad men beteshävdan har återupptagits. En stor kraftledning passerar rakt över området.

Värden

Stora biologiska och kulturhistoriska värden.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt betesdrift utan gödslingspåverkan eller ytterligare dikning.

Utvecklingsmöjligheter

Området, som ägs av kommunen, bör säkerställas som naturreservat.

Referenser

Länsstyrelsen i Skåne län. 2003. Ängs- och hagmarker i Lunds kommun. Skåne i utveckling 2003:11.

(7.4.15) 7 Slottahörnan - Hallabacken (3)**Area:** 11,4 ha**Status:** Riksintresse (NV, KMV)**Fastighet:** Tygelsjö 3:9, m.fl.**Naturtyp:** Betesmark, hållmarker, granplantering**Motiv:** N, K, L, F, G**Beskrivning**

Väster om Hardeberga by är jordtäcknet tunnt och berggrunden bryter igenom i Hallabacken där det finns sydvända klippbranter (rester av äldre stenbrytning?). Området har hävdats som slåttermark och betesmark under lång tid och utvecklats en rik flora. Här finns bland annat backsippa, bockrot, trift m.m. Delar är planterade med gran eller ohävdade och de artrikaste partierna finns i anslutning till hållmarkstorrängar eller betesmarken.

Värden

Stora biologiska, geologiska och kulturhistoriska värden. Landskapsbilden är mycket tilltalande med vida utblickar över odlingslandskapet och slätten i söder.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt och utökat bete.

Utvecklingsmöjligheter

Avveckling av granplanteringen och restaurering av beteshävd på hela området.

Referenser

Länsstyrelsen i Skåne län. 2003. Ängs- och hagmarker i Lunds kommun. Skåne i utveckling 2003:11.

(7.4.15) 8 Arendalaparken (3)**Area:** 6,6 ha**Status:** Riksintresse (KMV)**Fastighet:** Arendala 4:1**Naturtyp:** Park, lövskog**Motiv:** N, K**Beskrivning**

Väster om Arendala gård ligger en större park som idag är vildvuxen i den västra delen. Skogsdungen ligger omgiven av öppna odlingsmarker och är ett mycket markant inslag i landskapsbilden. Förekomsten av gamla träd gör att insekts- och fågellivet är rikt. Området är inte tillgängligt för friluftslivet men utgör ett viktigt inslag i landskapsbilden och passerande på Norrängavägen (gc-vägen mot Hardeberga) kan uppleva växtligheten och djurlivet i området från vägen. Trots igenväxningen ses tydliga spår av den gamla parkanläggningen som har kulturhistoriska värden.

Värden

Biologiska, landskapsestetiska och kulturhistoriska värden.

Förutsättningar för bevarande

Bevara de gamla träden i så stor utsträckning som möjligt.

Utvecklingsmöjligheter

En försiktig restaurering av den gamla parken kan ske med hänsyn till de biologiska och landskapsestetiska värdena. Informationstavlur.

Referenser

Park- och naturvårdsnämnden. 1990. Naturvårdsplan för Lunds kommun.

(7.4.15) 9 Arendala, sydost (3)

Area: 1,8 ha

Status: Riksintresse (NV, KMV)

Fastighet: Arendala 1:6

Naturtyp: Lövskog

Motiv: N, K, L

Beskrivning

Sydost om Arendala gård, på Romeleåsens sluttning i det öppna odlingslandskapet, ligger en lövskogslund som tidigare delvis varit trädgård och park till en gård som numera är borta. Skogen har en varierad sammansättning med ek, bok (däribland en vresbok), och utgör ett markant inslag i det öppna landskapet.

Värden

Biologiska, kulturhistoriska och landskapsestetiska värden. Idag är området svårtillgängligt men närheten till Lund gör att potentialen är stor för rekreativa värden.

Förutsättningar för bevarande

Natur- och kulturmiljövårdande skötsel.

Utvecklingsmöjligheter

Ökad tillgänglighet genom anläggning strövstigar. Informationstavlor.

Referenser

Park- och naturvårdsnämnden. 1990. Naturvårdsplan för Lunds kommun.

Lunden sydost om Arendala gård, sedd från öster.

Lunden sydost om Arendala gård, sedd från söder

Vindkraftverk på Hardebergahöjden

Pilevall söder om Arendala

